

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 571. An & qualiter lona omnia donari possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Muller. *l. cit.* nisi tamen evictio promissa sit. Lauterb. *l. c.*

2. Resp. ad secundum: donare non potest princeps bona subditorum citra necessitatem publicam; cum eorum non sit dominus, & ea potius sint in illius fide & custodia. Uti idem est de bonis coronæ, nisi adsit consensus populi aut eorum, qui populum representant. Zoëf. *h. t. n. 27.* Muller. *l. c.* donari item nequeunt res pupilli & minoris. Zoëf. *ad tit. de reb. eorum, qui sub tut. sunt. n. 1.* & 2. Muller. *l. c.* quod intelligendum videtur de rebus eorum immobilibus vel mobilibus pretiosis; cum, ut dictum, tutores eorum de mobilibus eorum modicas donationes facere possint. Item hereditas viventis donari nequit. *l. 29. §. fin. h. t.* ubi dicitur, sic festinare esse contra bonos mores & jus gentium. Muller. *l. c.* Lauterb. §. 31. Secus tamen est, ut idem, de hereditate sibi relicta vel delata. *L. 38. ff. h. t.* Item bona avita vel fideicommissaria regulariter nequeunt donari. Lauterb. §. 30. citans Carpz. & alios.

Quæst. 571. An & qualiter bona omnia donari possint, & quæ nomine omnium bonorum veniant.

1. **R**esp. ad primum; attendendo rationem naturalem, jus gentium, quin & textus Juris, seu in puncto juris validè donari inter vivos, tam præsentia quam futura, tanquam verius astruunt Stru. *in ff. h. t. ib. 9. lit. d.* Muller. *ibid.* Lauterb. §. 31. citati- que ab eo Carpz. *p. 2. c. 12. def. 20. n. 4.* (qui tamen in praxi dissentit) Harprech. *ad §. 2. Inst. h. t. n. 115.* & seq. Pinell. *ad rubr. Cod. p. 1. n. 25.* Bachov. & c. citantes pro se. *l. 35. §. 4. c. h. t. l. 8. c. de revoc. donat. l. 5. de inoff. donat.* quamvis, ut videre est apud Lauterb. §. 32. fateantur hi AA. communiter in praxi & multis locis donationem talem solere pronunciarì invalidam; ideoque consulunt, ut donator sibi quædam reservet, de quibus testari possit & dispo- nere. Limitant quoque suam sententiam hac rati- one: modò nemini per illam donationem creetur præjudicium, quatenus per eam lædatur legiti- ma liberorum, & reddatur donatio inefficaci- sa. Econtra etiam inspectis legibus & jure com- muni prohibitam & nullam esse talem donatio- nem, (etiam ipso jure, etsi non desint, qui te- neant eam ipso jure valere, venire tamen infir- mandam, ut Alciat. Bald. Salicet. *ad l. ult. c. de pactis.* apud Castrop. *n. 5.*) tradunt Molin. Tom. 2. *d. 280. n. 1.* de Lugo. *de 7. & 7. d. 23. n. 163.* Laym. *l. 3. tr. 4. c. 12. n. 16.* Castrop. *tr. 32. d. 2. p. 24. §. 1. n. 1.* (qui etiam *n. 2.* addit, donationem hanc ita esse nullam, ut ex nulla parte subsistat firma. Idemque in §. 3. *n. 9.* dicit de donatione omnium bonorum ex causa onerosa) Item Clar. *l. 4. sentent. §. donatio. q. 19. n. 1.* citans quam plures. Fachin. *l. 6. controuv. c. 7.* Trentacinq. *l. 3. de donat. res. l. 3. n. 22.* Ad- ducunt hi AA. pro se *l. stipulatio hoc modo. ff. de V. O. l. ex eo. C. de inutil. stipulat.* & aliàs, quas con- gegerit Molin. *l. c.* ac insuper rationem, quòd talis donatio adimat facultatem liberè testandi, quòd Jure civili indecens & reipublicæ noxium cen- setur. *cit. l. stipulatio. & ibi Bart. n. 5.* Unde si tantum reservet sibi donator, ut cesset hæc rati- o, veluti dum donantur solùm omnia bona præsentia, vel donantur omnia quò ad proprie- tatem, reservato usufructu, (de quo tamen pos- teriore vide *quæst. seq.*) valebit donatio. Laym. *l. c.* quam rationem non fati diluit Lauterb. alii- que ex adversariis dicendo, facultatem testandi

per hoc non adimi directè sed indirectè, quæ indirectè ademptio facultatis non prohibeatur, sed fieri posse probetur exemplo ingressus in monasterium. *Aurb. ingressi. c. de SS. eccl.* nam perinde est, quocunque modo impediatur dicta facultas testandi. Quòd autem quis favore cau- sæ piæ privare se possit facultate testandi, ad alias causas trahi non expedit, ut bene ait Cas- trop. *l. c. n. 5.* Licere autem idipsum, & sub- sistere absolutam donationem omnium bonorum in ordine ad causam piam, v. g. factam ecclesiæ, monasterio, pauperibus ex communi docent. Abb. *in c. in præsentia de prob. n. 2.* Covar. *in rubr. de testam. p. 2. n. 13.* Clar. *l. c. q. 20. n. 3.* Less. *l. 2. c. 18. du. 13. n. 95.* Molin. *cit. d. 280.* quos citat & sequitur Laym. *l. c.* item Castrop. *l. c. p. 24. n. 3. n. 10.* Neque Jus civile pietatis officia impedire & re- stringere in hac parte potest; cum etiam Christi consilium sit: Vade, vende omnia, quæ habes, & da pauperibus. Qua propter talem donationem factam ad causam piam pro confirmatione sui non egerit juramentum sequitur. In eo verò, num facta ad alias causas juramento confirmetur, ut revocari nequeat, non conveniunt AA. affirmant Covar. *in rubricam. de testam. p. 2. n. 5.* Fachin. *l. 6. controuv. s. 88.* Molin. *l. c. vers. antequam.* Less. *l. c. n. 96.* Laym. *cit. n. 16.* quorum sententiam in rigore videri ve- riorè affert de Lugo *l. c.* eò quòd juramentum servandum, quoties non vergit in detrimentum vitæ æternæ; in hoc autem dispensium non vergat, ad- mittere sibi facultatem testandi reservatis sibi alimen- tis ad vitam necessariis. Negant è contra Clar. *cit. q. 20. n. 1.* citans plures. Molin. *de primog. l. 2. c. 10. n. 11.* Gutt. *de juram. c. 11. n. 11.* Duenn. *reg. 219. ampliat. 2.* & plures alii, quos citat & sequitur Castrop. *l. c. §. 2. n. 2.* Rationem communius af- ferunt Clarus & plures cum eo, quòd donatio hæc auferat facultatem testandi, & præbeat oc- casionem captandæ mortis (intellige, dum nec- dum secuta traditio) ideoque sit contra bonos mores, & consequenter juramento confirmari nequeat. Verùm ex probatione prioris senten- tiæ hanc rationem videri corruere, ait Castrop. *l. c.* Quapropter is aliam suggerit. Nempe, quòd nullum esse possit juramentum, quòd hanc do- nationem firmet. Non juramentum de donan- dis omnibus bonis, utpote qui est actus prodigali- tatis, saltem venialiter malus, ut de Lugo *l. c.* vanus & inutilis à lege reprobatus, super quem juramentum tale non cadit, sed nec cadere pot- est. Neque juramentum, ut vult de Lugo, de non revocanda tali donatione facta, de se irrita & nulla; cum in ea revocatione nullus resplendeat actus virtutis; quin potius oppositum conveni- entius & utilius sit Reipublicæ, & observantioni Legum conformius. Cujus tamen contrarium astruit de Lugo. *cit. d. 23. n. 163.* dum ait, tale juramentum cadere de facto super illa non revo- catione licitè & validè; cum nullo jure prohibea- tur quis nolle testari, & donationem talem revo- care. Et dum dicitur, juramentum contra bo- nos mores non obligare, & esse prohibitum, id intelligendum de juramento, quòd ex parte ob- jecti, nempe rei promissæ, est contra bonos mo- res, & non de eo, quòd de se formaliter est contra bonos mores; cum possit quis peccare jurando, & tamen juramento obligari, dum res promissa non est prohibita. Cui fundamentum suo innixus, adhæ- ret sententiæ oppositæ.

Dixi donationem omnium tam præsentium quam

quàm futurorum *inter vivos* invalidam esse; validam siquidem esse talem donationem mortis causâ factam supponunt communiter omnes, & tradunt expressè Clarius §. *donatio. g. 19. n. 7.* Molin. *de f. & f. cit. d. 280. post med.* Molin. *de primogen. l. 2. c. 10. n. 14.* Laym. *l. c. Castrop. l. c. n. 3.* eò quòd cum ea donatio sit revocabilis, non tollat potestatem testandi, nec donantem miserum reddat.

2. Resp. ad secundum: primò in donatione absoluta omnium bonorum, non facta mentione de futuris bonis, ea non comprehenduntur. arg. *l. 7. ff. de aur. & arg. legat.* Donatio enim stricti juris est, ac propterea strictè interpretanda, prout minùs vergit in præjudicium donantis. arg. *L. 22. ff. h. t. ac ita tenet Jas. l. 3. conf. 5. col. 2.* Decius *conf. 225. n. 4.* Clar. *l. c. n. 4.* Brunem. *in l. 35. c. h. t. n. 16.* Stru. *ad ff. h. t. th. 9. lit. e.* Muller. *ibid.* Lauterb. §. 13. Poteritque donator, non obstante tali universali donatione, de quæsitis postea disponere & testari. Valebitque talis donatio, ut Clar. *n. 3.* quod tamen videtur intelligendum de saltem moraliter certò acquiritendis; cum futura merè contingentia ad validitatem talis donationis non posse conferri videantur. Secundò sub tali donatione tamen omnium bonorum, non facta mentione mobilium & immobilium, comprehenduntur omnia præsentia mobilia & immobilia, jura & actiones. Castrop. *l. c. n. 6.* Stru. *l. c. lit. 5. & ibid.* Muller. *Christianæ. l. 1. decis. 153.* & alii apud Lauterb. *l. c. contra Zoël. h. t. n. 29.* Carpz. *f. F. p. 3. c. 2. def. 2. n. 6.* & c. bonis siquidem annumeratur, quod est in actionibus & persecutionibus. *L. 49. ff. de V. S.* Muller. *l. c.* ubi etiam, quòd comprehenduntur nomina sub generali obligatione, juxta *c. 4. c. quares pignor. obl.* Secus tamen est, seu non comprehenduntur jura & actiones, si in donatione fiat mentio bonorum mobilium & immobilium. Clar. *l. c. n. 5.* Castrop. *l. c.* Stru. & Muller. *l. c. lit. n.* eò quòd jura & actiones tertium quoddam genus bonorum constituunt, ut probatur ex *L. à divo Pio. §. in venditione. ff. de re judic.* in hac autem exorbitante & nimis præjudiciali materia verba, ut dictum, in strictissima significatione sunt accipienda. Unde jam etiam valet talis donatio; cum donatori adhuc relinquatur facultas testandi, nimirum de dictis juribus suis. Clar. *Castrop. ll. cit.* Quod tamen intelligendum, si donator jura & actiones habeat; cum, si nihil horum habeat, convincatur omnia bona donasse, & nihil, de quo testari possit, sibi reliquisse, nisi fortè bona sibi certò ex post obventura. Tertio in donatione omnium bonorum non venit as alienum, seu quæ debentur creditoribus; cum bona non intelligantur donata, nisi deducto are alieno, adeoque non nisi quæ eo deducto supersunt. Et si hoc non deducto tradita sint bona omnia, non potest non præsumi, id factum in fraudem creditorum. Stru. *h. t. th. 9. lit. k.* Muller. *ibid.* Ad quætionem verò illam, an donatarius bonorum omnium conveniri possit à creditoribus, sub distinctione respondet apud Muller. *l. c.* Carpz. *p. 2. c. 22. def. 28. & 29.* nimirum, quòd possit conveniri, si donatio sit facta mortis causâ; secus si *inter vivos* juxta *L. 15. c. h. t. & L. 16. ff. ad Trebell.* cum respectu donationis mortis causâ donatarius habeatur pro universali successore & hærede; respectu donationis *inter vivos* pro successore singulari. *cit. l. 15.* Quemadmodum etiam

ratione rerum oppignoratarum conveniri potest talis donatarius, sicut alius quivis possessor earum. Quod etiam procedit, dum hypothesa est generalis. Stru. *l. c. lit. 5.* Muller. *ibidem.* Limitat tamen hoc ipsum, de donatione *inter vivos*, quòd conveniri non possit talis donatarius à creditoribus, Carpz. cum Perez *in Cod. h. t. n. 22.* hoc modo: nisi ea facta cum conditione satisfaciendi creditoribus; vel nisi facta in fraudem creditorum. Quartò in donatione totius hereditatis venire omnia bona præsentia & futura, etiam jura & actiones, probabilius tenent. Bart. *in l. fin. c. de pactis. n. 14.* Clarus *l. c. n. 6.* Molin. *cit. d. 280. §. dubium est.* Gutt. *de juram. p. 1. c. 11. n. 4.* Fachin. *L. 6. controv. c. 94.* Castrop. *l. c. §. 1. n. 8.* contra Alciat. *in cit. l. fin. n. 81.* Purpur. *ibid. n. 245.* Cravet. *conf. 139. n. 6. & c.* apud Castrop. censentes venire in tali donatione sola bona præsentia, Eò quòd nomine hereditatis veniat in universum jus defuncti juxta *L. nihil aliud ff. de V. S.* seu omnia bona, quæ quis tempore mortis relinquit, adeoque licet hereditas Testamento relinqui possit, illius tamen donatio facta *inter vivos* non valet; quia adimit facultatem testandi. Quidquid sit de donatione tali facta mortis causâ; quæ num fieri possit, satis difficile & controversum esse, ait Castrop. cum heredis institutio, non donatione & contractu, sed testamento & ultima voluntate perficiatur. De quo Fachin. *l. c. n. 95.*

Quest. 572. An donatio omnium bonorum quò ad proprietatem, reservato tamen eorum usufructu, sit valida.

Resp. In hoc non convenire AA. nam negant hoc ipsam Castrenf. *in cit. l. ult. c. de pactis. n. 20.* Decius *ibidem. n. 32.* Purpur. *n. 152.* Curtius *Jun. n. 58.* Corneus *l. 2. conf. 176.* & plures alii apud Castrop. *l. c. §. 3. n. 1.* eò quòd de usufructu testari quis nequeat, adeoque reservatione illius non reservetur facultas testandi neque utiam de fructibus inde perceptis; quia hi sunt donatarii, utpote comprehensi sub bonis futuris ei concessis donatione omnium bonorum præsentium & futurorum. E contra probabilius affirmant Castrenf. sibi contrarius *in L. stipulatio. hoc modo. ff. de V. O. n. 3.* Jason. *ibid. n. 10.* Alex. *n. 18.* Covar. *l. 3. var. c. 12. n. 1. & 4.* Molin. *cit. d. 280. §. dicendum.* Mol. *de primog. l. 2. c. 10. n. 20.* Gutt. *l. c. n. 14.* Clar. *cit. g. 19. n. 9.* Fachin. *l. c. n. 89.* & alii, quos citat & sequitur Castrop. *l. c. n. 9.* ex ea ratione, quòd reservans sibi usufructum, intendat sibi reservare, quæ sunt propria usufructuarii; usufructuario autem competat fieri dominum fructuum percipiendorum juxta *L. qui sci. ff. de usuris & l. 1. ff. de usufr.* qui proinde transmittuntur ad hæredes; & consequenter de his testari potest. Ad hæc potest donator in hoc casu antecedenter ad donationem, vel dum eam facit, vendere usufructum reservatum, & sic de pretio pro illo accepto testari; ideoque ex tali donatione non redditur intestabilis. Ita Castrop. *l. c.* qui tamen *n. 3.* id ipsum sic limitat: modò tamen usufructus sufficiens sit ad alimentacionem donantis & exercendam facultatem testandi. Si enim esset tam modicus, ut totus absumendus in alimenta illius, neque ex eo superesse quicquam speratur, de quo testari possit, adhuc donatio erit invalida, ut Covar. *l. c. n. 4.* Gutt. *n. 15.* Molin. *Jesuita. l. c. §. quando autem.* Molin. *de primog. n. 25.*